

LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN THỂ DỤC THỂ THAO

4. Trương Quốc Uyên

Sinh thời Bác Hồ dạy bảo học sinh và sinh viên Việt Nam học tập tại các trường đào tạo cán bộ thể dục thể thao

6. Trương Anh Tuấn; Nguyễn Tôn Hoài

Một số suy nghĩ về phát triển Thể dục thể thao người khuyết tật

BÀI BÁO KHOA HỌC

9. Nguyễn Văn Phúc

Xác định các thành tố cấu thành mô hình giảm thiểu rủi ro trong hoạt động thể dục thể thao

13. Đỗ Hữu Trường; Nguyễn Thị Thảo Mai

Đánh giá thực trạng hoạt động các môn thể thao mạo hiểm của vùng Trung du và miền núi Bắc bộ

16. Nguyễn Cẩm Ninh; Phạm Thế Vượng

Thực trạng hoạt động đào tạo cử nhân Thể dục thể thao ngành Quản lý Thể dục thể thao Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

21. Nguyễn Văn Hòa

Thực trạng biện pháp quản trị rủi ro trong hoạt động liên kết Giáo dục Quốc phòng và An ninh tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và An ninh, Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

25. Cao Ngọc Thành

Lựa chọn và ứng dụng các bài tập hỗ trợ nâng cao hiệu quả kỹ thuật đá bóng bằng lòng bàn chân cho nam sinh viên khối không chuyên Trường Đại học Hồng Đức

30. Hồ Như Tùng

Thực trạng hoạt động của câu lạc bộ Cờ vua tại các trường tiểu học trên địa bàn thành phố Sơn La

35. Lê Trung Kiên

Lựa chọn và ứng dụng bài tập phát triển sức mạnh tốc độ cho nam sinh viên Câu lạc bộ Bóng rổ Trường Đại học Khoa học - Đại học Thái Nguyên

39. Nguyễn Hoài Phương

Nghiên cứu tiêu chuẩn đánh giá khả năng di chuyển trong môn Đá cầu của nam sinh viên ngành Giáo dục thể chất Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

43. Nguyễn Ngọc Bích

Thực trạng và nhu cầu tập luyện thể dục thể thao ngoại khóa của học sinh các trường Trung học phổ thông tỉnh Thái Nguyên

48. Nguyễn Duy Hùng; Dương Thái Bình

Lựa chọn và ứng dụng bài tập nâng cao tốc độ di chuyển trong môn Cầu lông cho nam sinh viên không chuyên ngành Giáo dục thể chất Trường Đại học Hồng Đức

52. Đậu Thị Lợi; Nguyễn Danh Bắc

Xây dựng tiêu chuẩn đánh giá năng lực bơi phổ cập của học sinh 9-10 tuổi Câu lạc bộ Bơi Trung tâm Thể thao Ba Đình, Hà Nội

57. Phạm Đức Thạch; Dương Văn Dũng

Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng và kết quả học tập thực hành kỹ thuật nhảy xa ưỡn thân của sinh viên ngành Giáo dục thể chất – Đại học Huế

60. Ngô Hải Hưng; Ngô Trung Dũng

Thực trạng công tác đánh giá trình độ tập luyện của vận động viên Cầu lông Đội tuyển quốc gia tại Trung tâm Đào tạo vận động viên, Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

65. Nguyễn Ngọc Minh

Lựa chọn bài tập cải thiện sức khỏe hậu Covid-19 cho sinh viên Đại học Quốc gia Hà Nội

70. Vũ Thành Long; Trương Đức Thăng; Nguyễn Thị Thu Hiền; Ngô Thị Anh

Đặc điểm chấn thương vùng/ bộ phận cơ thể thường gặp ở vận động viên Cầu lông các Đội tuyển quốc gia

74. Lê Thị Uyên Phương; Huỳnh Văn Minh; Nguyễn Phan Bảo Thành; Nguyễn Thị Diễm Thương; Trần Thị Thùy Linh

Đánh giá dịch tễ học bệnh tăng huyết áp độ 1 ở người cao tuổi tại thành phố Huế

TIN TỨC - SỰ KIỆN VÀ NHÂN VẬT

78. Minh Đức

Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh – Giai đoạn hình thành và xây dựng

80. Thể lệ viết và gửi bài.

THEORY AND PRACTICE OF SPORTS

4. Truong Quoc Uyen

During Uncle Ho's time, he taught Vietnamese students to study at schools training sports officials

6. Truong Anh Tuan; Nguyen Ton Hoai

Some thoughts on sports development for people with disabilities

ARTICLES

9. Nguyen Van Phuc

Identify the components that make up the risk mitigation model in sports activities

13. Do Huu Truong; Nguyen Thi Thao Mai

Assessing the current status of adventure sports activities in the Northern Midlands and Mountains region

16. Nguyen Cam Ninh; Pham The Vuong

Current status of training activities for Bachelor of Sports in Sports Management major at Bac Ninh Sports University

21. Nguyen Van Hoa

Current status of risk management measures in joint activities of National Defense and Security Education at the Center for National Defense and Security Education, Bac Ninh Sports University

25. Cao Ngoc Thanh

Selecting and applying supplementary exercises to improve the effectiveness of soccer kicking technique with the soles of the feet for non-specialized male students at Hong Duc University

30. Ho Nhu Tung

Current status of Chess clubs at primary schools in Son La City

35. Le Trung Kien

Selecting and applying exercises to develop strength and speed for male students of the Basketball Club at the University of Sciences - Thai Nguyen University

39. Nguyen Hoai Phuong

Research on standards for assessing movement ability in shuttlecock of male students majoring in Physical Education at Hanoi University of Education

43. Nguyen Ngoc Binh

Current status and needs of extracurricular physical training and sports of students in high schools in Thai Nguyen province

48. Nguyen Duy Hung; Duong Thai Binh

Selecting and applying exercises to improve movement speed in Badminton for male students not majoring in Physical Education at Hong Duc University

52. Dau Thi Loi; Nguyen Danh Bac

Developing standards for assessing universal swimming ability of 9-10 year old students at the Swimming Club of Ba Dinh Sports Center, Hanoi

57. Pham Duc Thach; Duong Van Dung

The current status of influencing factors and learning outcomes of practicing the long jump technique of students in Physical Education major - Hue University

60. Ngo Hai Hung; Ngo Trung Dung

Status of assessment of training level for Badminton athletes of the National Team at the Athlete Training Center, Bac Ninh Sports University

65. Nguyen Ngoc Minh

Choosing exercises to improve health after Covid-19 for students of Hanoi National University

70. Vu Thanh Long; Truong Duc Thang; Nguyen Thi Thu Hien; Ngo Thi Anh

Characteristics of injuries to common areas/body parts in Badminton athletes of the National Teams

74. Le Thi Uyen Phuong; Huynh Van Minh; Nguyen Phan Bao Thanh; Nguyen Thi Diem Thuong; Tran Thi Thuy Linh

Epidemiological assessment of grade 1 hypertension in the elderly in Hue city

NEWS - EVENTS AND PEOPLE

78. Minh Duc

Bac Ninh Sports University– Foundation and construction phase

80. Rules of writing and posting.

THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG CÁC MÔN THỂ THAO MẠO HIỂM CỦA VÙNG TRUNG DU VÀ MIỀN NÚI BẮC BỘ

Đỗ Hữu Trường⁽¹⁾; Nguyễn Thị Thảo Mai⁽²⁾

Tóm tắt:

Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học phổ biến trong lĩnh vực TDTT lựa chọn được 15 tiêu chí thuộc 5 nhóm tiêu chí đánh giá thực trạng hoạt động các môn thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ, trên cơ sở đó tiến hành đánh giá thực trạng. Kết quả cho thấy: các tiêu chí đánh giá hoạt động thể thao mạo hiểm của các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ mới chỉ dừng lại ở mức yếu. Cần tác động các giải pháp phù hợp, có hiệu quả để cải tiến tình trạng này.

Từ khóa: Thực trạng, hoạt động thể thao mạo hiểm, vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ.

Assessing the current status of adventure sports activities in the Northern Midlands and Mountains region

Summary:

Using popular scientific research methods in the field of physical education and sports, 15 criteria belonging to 5 groups of criteria were selected to evaluate the current status of adventure sports activities in the Northern midlands and mountainous regions, on the basis of that facility, conduct an assessment of the situation. The results show that the criteria for evaluating adventure sports activities of the Northern Midlands and Mountainous provinces are only at a weak level. Appropriate and effective solutions need to be implemented to improve this situation.

Keywords: Current status, adventure sports activities, adventure sports, Northern Midlands and Mountains region.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Thể thao mạo hiểm hiện đang được phát triển mạnh mẽ tại nhiều quốc gia trên thế giới. Tại Việt Nam nói chung và một số địa phương vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ bước đầu đã khai thác và phát triển các hoạt động thể thao mạo hiểm gắn với du lịch như: tỉnh Yên Bái với các sản phẩm: Dã ngoại mạo hiểm, leo núi, thám hiểm hang động, dù lượn trên không, trượt cáp (zipline), thả bè (mảng), khám phá bằng xe mô tô (xe đạp), thể thao mạo hiểm tổng hợp, du lịch sinh thái, các sản phẩm du lịch hỗ trợ và các sản phẩm du lịch khác; tỉnh Hà Giang phát triển các loại hình du lịch mạo hiểm như: Đi bộ leo núi, thám hiểm hang động, đi xe đạp hay mô tô leo núi, khám phá thiên nhiên... Mặc dù tiềm năng phát triển các loại hình thể thao mạo hiểm ở vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ là rất lớn nhưng thời gian qua việc triển khai các hoạt động thể thao mạo hiểm còn gặp nhiều trở ngại. Để có căn cứ tác động các giải pháp phù hợp,

có hiệu quả phát triển các môn thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ, việc đánh giá thực trạng hoạt động các môn thể thao mạo hiểm tại đây là vấn đề cần thiết, cấp thiết và có ý nghĩa thực tiễn.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Trong quá trình nghiên cứu chúng tôi đã sử dụng các phương pháp: Phương pháp tham khảo tài liệu, phương pháp phỏng vấn, phương pháp toán học thống kê.

Thời điểm nghiên cứu: năm 2022.

Địa bàn khảo sát: 08/14 tỉnh thuộc vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ gồm: Hà Giang, Sơn La, Lai Châu, Tuyên Quang, Lào Cai, Yên Bái, Phú Thọ và Thái Nguyên.

Đối tượng khảo sát đánh giá thực trạng: 92 cán bộ quản lý hoạt động Văn hóa, Thể thao và Du lịch của các tỉnh Trung du và miền núi Bắc Bộ và 198 người dân tại các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ.

⁽¹⁾PGS.TS, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

⁽²⁾ThS, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật công nghiệp

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Lựa chọn tiêu chí đánh giá thực trạng hoạt động các môn thể thao mạo hiểm của vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

Việc lựa chọn các tiêu chí đánh giá hoạt động thể thao mạo hiểm được tiến hành thông qua tham khảo tài liệu, phân tích các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước có liên quan, phỏng vấn trực tiếp các cán bộ quản lý TDTT,

những chuyên gia về thể thao mạo hiểm. Kết quả xác định được các tiêu chí đánh giá gồm:

TCTT1. Công tác tổ chức hoạt động thể thao mạo hiểm (4 tiêu chí)

TCTT2. Hoạt động tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng nhân lực hoạt động thể thao mạo hiểm (3 tiêu chí)

TCTT3. Hoạt động pháp lý tổ chức hoạt động thể thao mạo hiểm (3 tiêu chí)

Bảng 1. Đánh giá thực trạng hoạt động các môn thể thao mạo hiểm của vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ (n=290)

TT	Giải pháp	Cán bộ quản lý (n=92)		Người dân (n=198)		Trung bình	
		Điểm TB	Đánh giá	Điểm TB	Đánh giá	Điểm	Đánh giá
TCTT1. Công tác tổ chức hoạt động thể thao mạo hiểm							
1	TCTT1.1. Tổ chức các CLB thể thao mạo hiểm	2.51	Yếu	2.43	Yếu	2.46	Yếu
2	TCTT1.2. Tổ chức các giải thi đấu thể thao mạo hiểm	2.68	TB	2.75	TB	2.73	TB
3	TCTT1.3. Tổ chức theo các nhóm, hội tập luyện	2.53	Yếu	2.66	TB	2.62	TB
4	TCTT1.4. Người dân tập luyện tự phát	2.73	TB	2.82	TB	2.79	TB
TCTT2. Hoạt động tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng nhân lực hoạt động thể thao mạo hiểm							
5	TCTT2.1. Tổ chức các lớp tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng, hướng dẫn nhân lực hoạt động thể thao mạo hiểm	2.41	Yếu	2.45	Yếu	2.44	Yếu
6	TCTT2.2. Khuyến khích người dân tự tham gia các lớp đào tạo, bồi dưỡng hoạt động thể thao mạo hiểm	2.57	Yếu	2.51	Yếu	2.53	Yếu
7	TCTT2.3. Sử dụng nguồn nhân lực phát triển thể thao mạo hiểm ngoài địa phương	2.62	TB	2.52	Yếu	2.55	Yếu
TCTT3. Hoạt động pháp lý tổ chức hoạt động thể thao mạo hiểm							
8	TCTT3.1. Cấp phép hoạt động thể thao mạo hiểm	2.48	Yếu	2.48	Yếu	2.48	Yếu
9	TCTT3.2. Cấp phép tổ chức các sự kiện thể thao mạo hiểm	2.73	TB	2.58	Yếu	2.63	TB
10	TCTT3.3. Cấp phép cho các cơ sở kinh doanh thể thao mạo hiểm	2.56	Yếu	2.45	Yếu	2.48	Yếu
TCTT4. Hoạt động bảo đảm an toàn, cứu nạn, cứu hộ trong thể thao mạo hiểm							
11	TCTT4.1. Hoạt động bảo đảm an toàn, cứu nạn, cứu hộ trong các sự kiện thể thao mạo hiểm	3.25	TB	3.21	TB	3.22	TB
12	TCTT4.2. Hoạt động bảo đảm an toàn, cứu nạn, cứu hộ trong hoạt động tập luyện thể thao mạo hiểm	2.62	TB	2.52	Yếu	2.55	Yếu
TCTT5. Hoạt động đầu tư cơ sở vật chất phát triển thể thao mạo hiểm							
13	TCTT5.1. Ngân sách đầu tư cơ sở vật chất phát triển thể thao mạo hiểm	2.48	Yếu	2.46	Yếu	2.47	Yếu
14	TCTT5.2. Các hoạt động xã hội hóa cho phát triển thể thao mạo hiểm	2.43	Yếu	2.43	Yếu	2.43	Yếu
15	TCTT5.3. Người dân tự đầu tư trang thiết bị bảo hộ, tập luyện thể thao mạo hiểm	2.61	TB	2.48	Yếu	2.52	Yếu

TCTT4. Hoạt động bảo đảm an toàn, cứu nạn, cứu hộ trong thể thao mạo hiểm (2 tiêu chí)

TCTT5. Hoạt động đầu tư cơ sở vật chất phát triển thể thao mạo hiểm (3 tiêu chí)

Từ các tiêu chí đã được đề xuất, chúng tôi tiếp tục tiến hành phỏng vấn bằng phiếu hỏi 32 chuyên gia quản lý TDDT, cán bộ hướng dẫn thể thao mạo hiểm, cán bộ tổ chức sự kiện thể thao mạo hiểm... (gọi chung là chuyên gia). Kết quả cho thấy: cả 15 tiêu chí thuộc 5 nhóm tiêu chí đưa ra phỏng vấn đều được đánh giá với điểm trung bình đạt từ 3.41 điểm trở lên tương ứng với mức rất phù hợp và phù hợp để đánh giá hoạt động thể thao mạo hiểm tại địa bàn nghiên cứu. Trong quá trình nghiên cứu, chúng tôi sử dụng 15 tiêu chí này để đánh giá thực trạng hoạt động thể thao mạo hiểm của các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ.

2. Đánh giá thực trạng hoạt động các môn thể thao mạo hiểm của vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

Việc đánh giá thực trạng hoạt động thể thao mạo hiểm của các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ được tiến hành thông qua phỏng vấn 92 cán bộ quản lý và 198 người dân địa phương bằng phiếu hỏi. Cách trả lời cụ thể theo thang đo Likert 5 mức tương ứng từ rất phát triển/ rất tốt tới rất không phát triển / kém. Kết quả phỏng vấn cụ thể được trình bày tại bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy: Tất cả các tiêu chí đánh giá hoạt động thể thao mạo hiểm tại các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ đưa ra phỏng vấn đều chỉ được đánh giá ở mức trung bình và mức yếu. Có 5/15 tiêu chí, chiếm 33.33% được đánh giá ở mức Trung bình, cận yếu, 10/15 tiêu chí còn lại được đánh giá ở mức Yếu. Như vậy có thể thấy, theo đánh giá của cán bộ quản lý TDDT và người dân thì hoạt động thể thao mạo hiểm của các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc mới chỉ dừng lại ở mức Yếu.

Khi trao đổi kết quả đánh giá này với các chuyên gia cho thấy: Kết quả đánh giá hoàn toàn phù hợp với thực tế. Các hoạt động thể thao mạo hiểm tại hầu hết các khu vực thuộc các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ đều chưa được khai thác bài bản, phần lớn chỉ dừng lại ở các hoạt động tự phát của người dân là chính, thậm chí có những tỉnh còn chưa có chủ trương phát

triển thể thao mạo hiểm.

Thể thao mạo hiểm là một trong những loại hình thể thao có rất nhiều tác dụng và được phát triển mạnh mẽ tại nhiều quốc gia trên thế giới. Chính vì vậy, thực trạng này đặt ra đòi hỏi cần phải đề xuất các giải pháp phát triển và nâng cao chất lượng hoạt động thể thao mạo hiểm tại các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ.

KẾT LUẬN

- Nghiên cứu lựa chọn được 15 tiêu chí thuộc 5 nhóm để đánh giá thực trạng hoạt động các môn thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ.

- Đánh giá thực trạng hoạt động các môn thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc bộ thông qua khảo sát các cán bộ quản lý và người dân bằng phiếu hỏi cho thấy: đa số các tiêu chí chỉ đạt ở mức Yếu, 5/15 tiêu chí đạt ở mức trung bình và cận yếu.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2019), *Thông tư số 04/2019/TT-BVHTTDL ngày 17/7/2019 về Danh mục hoạt động thể thao bắt buộc có người hướng dẫn tập luyện, Danh mục hoạt động thể thao mạo hiểm.*

2. Trương Quang Hải (2006), “Nghiên cứu tuyến Du lịch mạo hiểm Phong Nha – Kẻ Bàng”, *Đề tài KH&CN cấp Bộ*, Đại học Quốc gia Hà Nội chủ trì.

3. Phạm Trung Lương (2008), “Cơ sở khoa học để phát triển các sản phẩm Du lịch thể thao mạo hiểm vùng núi phía Bắc”, *Đề tài Khoa học và công nghệ cấp Bộ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.*

4. Đỗ Tuyết Ngân (2015), “Nghiên cứu thực trạng và đề xuất phát triển Du lịch mạo hiểm tại vườn quốc gia Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn”, *Luận văn thạc sĩ giáo dục học*, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.

(Bài nộp ngày 7/5/2024, phản biện ngày 15/5/2024, duyệt in ngày 20/6/2024)

Chịu trách nhiệm chính: Đỗ Hữu Trường
Email: truongbs71@gmail.com)

Tạp chí KHOA HỌC

ĐÀO TẠO VÀ HUẤN LUYỆN THỂ THAO

JOURNAL OF SCIENTIFIC TRAINING AND SPORTS COACHING

Ministry of Culture, Sports and Tourism - Bac Ninh Sport University

Trường Đại học Thể dục Thể thao Bắc Ninh - Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch

ISSN 1859-4417

Số 3 -2024
(82)

